

Børnehaven Troldebos Pædagogiske Læreplan 2016

Børnehaven Troldebo, Bramdrupvej 11, 6000 Kolding
Tlf. 79 79 69 80 – Mail: troldebo@kolding.dk

Om Troldebo

Vi vil med denne læreplan gerne byde jer velkommen til Børnehaven Troldebo. Det er vores mål i 2016 at arbejde med ” Den levende læreplan”, der går ud på at beskrive vores daglige pædagogiske praksis og rutiner for at sikre, at vores værdier afspejles her i.

Vores mål er, at sikre børnene fortsat trivsel samt befordrende rammer for udvikling og læring.

Børnehaven Troldebo er pr. 01.06.2016 en kommunal institution, men var oprindeligt selvejende, oprettet den 1.11.1967 under Dansk Kvindesamfund. Børnehaven Troldebo drives i henhold til dagtilbudsloven: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=32025>

Børnehaven Troldebo er normeret til 40 børn i alderen 3-6 år.

Bestyrelsen

Den nye bestyrelse består af 6 medlemmer valgt af og blandt forældre til børn i børnehaven. Derudover deltager børnehavens leder samt en repræsentant fra medarbejderne.

Teoretisk inspiration:

Vores pædagogiske praksis i børnehaven tager udgangspunkt i bl.a.:

Berit Bae, pædagog og forskers teori i forhold til anerkendende relationer.

Bente Lynge der behandler den anerkendende tilgang, og udvikling af relationer, og om tage udgangspunkt i det, der lykkes.

Daniel Stern, der siger om børn og selvværd at; er der ingen nær relation med empatiske nære andre, og barnet ikke får fornemmelse for selvbestemmelse, sker der ringe personlig udvikling og forudsætning for skabelse af selv og identitet.

Mange udviklingspsykologer fra **Piaget til Stern**, har igennem det sidste århundrede trods stor indbyrdes uenighed på andre områder, været enige om **legens store betydning** for barnets trivsel, udvikling og læring. Legen er et frirum for barnet, hvor det kan eksperimentere, fantasere og bearbejde stort som småt. I legen er det lille barn ikke afmægtigt og afhængig af den ydre verden, men kan skabe sig en egen magisk ”som-om” verden, hvor alt principielt er muligt. Barnet får herigennem mulighed for at fastholde og bearbejde virkelige hændelser i legens symbolske former, at afreagere følelsesmæssige belastninger, eksperimentere med forskellige rolleidentiteter og i

samspelet med de andre børn udvikle social kompetence og forståelse for sig selv og verden. Hertil kommer, at barnet i legen har rig mulighed for at udvikle abstraktions- og koncentrationsevne, sprog, kreativitet og kulturel kompetence - alt sammen evner som er nødvendige forudsætninger for en vellykket skolestart. Men skønt legen således tydeligvis giver mulighed for at lære en masse, leger børn ikke for at lære. De leger, fordi det er umiddelbart lystpræget, meningsfuldt og sjovt, fordi de simpelthen ikke kan lade være.

Det pædagogiske arbejdsgrundlag tager afsæt i Kolding kommunes **10 værdier**, der kendetegner det pædagogiske arbejde indenfor børneområdet i Kolding kommune.

Hvordan lever vi op til dette i vores institution.

I Børnehaven Troldebo arbejder vi ud fra et anerkendende barneperspektiv, hvor der er fokus på relationerne i forhold til barn – forældre – personale med trivsel, omsorg, respekt og udvikling som udgangspunkt.

Vores pædagogiske praksis sikrer, at der arbejdes med at styrke det enkelte barns kompetencer. Det er vores mål at arbejde udviklingsorienteret, professionelt og fremsynet bl.a. ved at deltage i relevante kurser og holde os ajour med udviklingen inden for det pædagogiske felt.

En anerkendende og omsorgsfuld tilgang.

- Vi møder, lytter til og ser det enkelte barn på en anerkendende måde. Vi prioriterer nærvær, omsorg og trykhed meget højt.
- Vi tager udgangspunkt i det enkelte barn og tager individuelle hensyn.
- Vi er gode rollemodeller og er normsættere for en anerkendende og imødekommende kultur i mødet med hinanden, forældre og børnene.
- Det er vigtigt for os, at der er samspil, hvori alle indgår, hvor vi respektfuldt arbejder ud fra den overbevisning, at vi gør en forskel.
- Vi arbejder i et tillidsvækkende og tryk miljø, hvor vi lægger op til at både børn og voksne trives.
- Vi tror på, det er vigtigt, børn og voksne er virksomme på en måde som giver mening for den enkelte, samtidig med, at nysgerrigheden vækkes og man derved selv motiveres og inspireres til at handle/agere.

Fokus på børns relationer og venskaber

Vi mener, at udvikling skal foregå i et miljø, hvor grundlaget beror på relationer og anerkendelse. Vi arbejder i Troldebo ud fra den overbevisning, at det er i kontakten mellem mennesker, grundlaget for al udvikling og læring skabes, fordi den menneskelige viden udvikles, overføres og vedligeholdes gennem det relationelle samspil.

- Vores pædagogiske praksis og børnemiljø fremmer børnenes mulighed for at knytte relationer og venskaber.
- Vi hjælper børnene med at etablere og vedligeholde relationer/venskaber.
- Vi formidler redskaber til konfliktløsning.

En inkluderende tilgang

Inklusion i Troldebo betyder, at barnet understøttes i at føle sig som en del af, anerkendt og bidragende i det sociale fællesskab.

Vi ønsker at skabe et inkluderende miljø, hvor alle børns potentialer ses – anerkendes og udvikles. I Troldebo er vi nærværende. Det er vigtigt for os at vise børnene, vi giver den enkelte tid til at blive hørt/set. At det enkelte barn føler sig velkommen både hos de voksne, men også i børnegruppen. Vi arbejder med de forskellige læringsstile – **se, høre, gøre og røre**. Vi arbejder målrettet med observation, handleplan, dokumentation og opfølgning hver gang, der opstår en situation med et barn, der har vanskeligheder eller særlige behov.

Kompetencer og ressourcer

- Vi tager udgangspunkt i det enkelte barns potentiale og kompetencer.
- Vi arbejder målrettet og stiller relevante krav.
- Vi er opmærksomme på børnenes nærmeste udviklingszone.
- I forhold til børn med særlige behov bruger vi kompetencehjulet.
- I forhold til skolebørn bruger vi SPU.

Legen er barnets dominerende virksomhed

Legen skal være en grundlæggende aktivitet for børn i 0-6 års alderen. Børn leger af lyst, og legen har en selvstændig værdi for dem. Legen skaber mening, og den er en måde for børnene at erkende og tilegne sig verden på.

Børn vælger at lege af lyst, og fordi det er sjovt, og ikke fordi legen kan udvikle sociale færdigheder – det er sidegevinsten ved legen.

- Vi sikrer børnene rum og tid til leg.
- Vi leger med dem.
- Vi omgås legen med respekt ved at sikre tid, rum og muligheder både ude og inde.

Et børnemiljø, der fremmer læring og trivsel

Et læringsmiljø må aldrig bliver noget statisk, men hele tiden tilpasses de specielle behov, vi oplever der er hos det enkelte barn og hele gruppen. Vi skal være fleksible i den pædagogiske planlægning af hverdagen. Både i vores pædagogiske tiltag og de fysiske rammer. Vi skal kunne agere og korrigere undervejs, så læringsmiljøet bliver dynamisk og udfordrer børnene. Børnene skal i en tilpas mængde forstyrres i deres virkelighedsopfattelse, da det er den måde, de lærer på, og læringen skal tilpasses barnets udviklings niveau. Der skal desuden være en god balance i hverdagens rutiner, spændende tilbud og børnenes egen kultur.

Vi arbejder bevidst på at børnenes relationer bliver opbygget på tværs af den traditionelle stueopdeling. Både til de andre børn, men også de voksne. Det oplever vi, der er stor glæde og udbytte af.

Vi arbejder hele tiden på, at finde løsninger for vores rutiner, strukturen og de fysiske rammer, så vi ikke begrænses for meget. F.eks. kan tiden og rutinerne komme til at fylde så meget, at børnene bliver afbrudt i deres lege, hvor vi i stedet ville kunne have fokuseret på situationen her og nu, børnesammensætningen, det enkelte barns og gruppens behov.

Vi arbejder på at være fleksible i vores planlægning og prøve nye pædagogiske tiltag, så udgangspunktet er børnene.

Vi er bevidste om:

- At udnytte de voksnes forskellige ressourcer i hele huset.
- At børn er forskellige og har hver deres forskellige opfattelse af virkeligheden.

- At vi er fleksible i forhold til at ændre i vores hverdag, så den tilpasses børnenes måde at lære på.
- At vi har fokus på, at barnet også har behov for at lære ”på egen hånd”.
- At vi møder barnet anerkendende i vores kommunikation med barnet.
- At vi planlægger forskellige aktiviteter i forhold til børnenes udviklingstrin.
- At vi har fokus på temaerne i de pædagogiske læreplaner.
- At vi ændrer i de fysiske rammer, hvis der er behov for det.

Design

I Troldebo har kreativiteten også fokus. Vi tager udgangspunkt i det børnene er optaget af, sikrer at mulighederne er der, motiverer samt inspirerer, og kan i samarbejde med børnene udvikle nye ideer. Der kan være projekter/temaer, som inspirerer børnene til at lege med nye materialer og nye former eller ideer.

Børnene skal have mulighed for at stille spørgsmål og være kritiske over den ”fysiske verden”. Det gøres kun ved at vi som voksne er nærværende og engagerede.

Der arbejdes med at sammenkoble oplevelser fra div. ture. Vi besøger kulturelle steder, hvor form og figur, historik, skærper børnenes fantasi og kreativitet.

Det er vigtigt at børnene oplever, at de voksne tør være eksperimenterende, går ind i deres verden med åbent sind.

I Troldebo taler vi med børnene og hilser kreativ tænkning velkommen. Vi viser børnene respekt ved at lytte og stille spørgsmål, der gør os kloge på, hvad de mener.

Æstetiske læreprocesser i Troldebo

Via æstetikken udtrykkes følelser og oplevelser, der ikke kan udtrykkes i det daglige talesprog.

Leg, rytmik, dans, maling, tegning, teater, historiefortælling er eksempler på æstetisk virksomhed, men også sanseoplevelser i forhold til lugt, kulde, varme, bål, forskellige vejrforhold samt hvilket fysisk rum vi befinder os i.

De voksne støtter børnene i deres æstetiske udtryk og udvikling; dette bl.a. ved at give dem kendskab til forskellige materialer, teknikker og redskaber, men også ved at give børnene rum og tid til at lade deres fantasi florere i deres lege. Alle børn bruger meget energi på at skabe sig selv.

De forsøger at skabe meninger i de sociale relationer og den verden de befinder sig i. De æstetiske processer er med til at give børnene mulighed for, at lege med forskellige udtryk af sig selv; at fordybe sig i en leg eller en aktivitet er en god mulighed for også at fordybe sig i sig selv og i andre.

I Troldebo har vi:

- Udelivsgruppe
- Læsegruppe
- Boblegruppe (storbørnsgruppe på skolen 2 dage om ugen i tidsrummet 8.15 – 13.30.)

Vi præsenterer ligeledes børnene for andres æstetiske udtryk via bl.a. museumsbesøg og ved at lytte til forskellige musikgenrer. Vores legetøj er indkøbt med henblik på, at kunne anvendes til mange forskellige slags lege og bruges skabende, så børnene ikke fastlåses, men bruger deres fantasi.

Legetøjet skal kunne bruges i fælleslege, så vi styrker fællesskabet.

Vi arbejder meget med at vise børnene deres egne aftryk; på væggene hænger børnenes værker. Vi har flere I-pads, som børnene har mulighed for at benytte. Vi har apps der er passende til børnehaven alderen. Vi sikrer os, at børnene kun sidder med I-pad i kortere perioder i kortere perioder.

Vi er opmærksomme på, at vores rum skal virke inspirerende og motiverende både for børn og voksne og samtidig give plads til afslapning og fordybelse.

Vores faglige mål i forhold til de æstetiske læreprocesser er:

- At være åbne, nysgerrige og eksperimenterende
- At være iagttagende, kunne indleve os og formidle
- At kunne bruge forskellige medier og virkemidler.
- Benytte mulighed for deltagelse i kurser

Reflekterende og undersøgende professionelle

Der arbejdes i Troldebo ud fra refleksion samt nysgerrighed og ikke mindst faglighed i dagligdagen.

Vi er meget bevidste om at kunne gøre tingene anderledes/bedre.

Vi er undersøgende på børneniveau, er opmærksomme på børnenes signaler og åbne for løbende justeringer.

Vi er engagerede og anerkendende i vores kommunikation med børnene. Vi efterspørger og er lydhøre i forhold til deres input.

Vi arbejder så vidt det er muligt på tværs af stuerne, for at skabe de bedste muligheder ift. div. aktivitet, og/eller relationsdannelse.

Det giver god mening, når voksne mødes og viser engagement i dagligdagen. Her spejles, og vi viser os som gode rollemodeller, f.eks. hvordan man agerer i forskellige arenaer.

Vi mener i Troldebo at åbenhed og engagement giver den bedste trivsel og udvikling både for børn og voksne.

Engagerede voksne der kan, vil og tør.

Mangfoldighed handler om at se alle livets muligheder. Tag ansvar for sig selv og tænke sine kolleger ind, derved kan forandringer/nytænkning skabes alene og i fællesskabet.

Vi vil gerne være nærværende, opmærksomme, medlevende, kreative og opfindsomme. Vi vil også gerne bruge en skabelon, brænde for noget, og være reproduktive i vores handlinger, men det er vigtigt hele tiden at holde fast i, at den ene måde at have aktiviteter/tænkemåder, ikke udelukker en anden. Det er ligeledes af stor betydning hele tiden at bruge det, der virker som udgangspunkt.

Fokus her må være: Engagement, Der lægges op til børnenes til og fravalg. Og vi skal være bevidst om det der rører sig lige nu i børneflokkene.

Forældre som aktive samarbejdspartnere.

Hjemmet og familien er det enkelte barns fundament og børnehaven er et vigtigt og betydningsfuldt supplement.

Børnenes personlighed dannes i de relationer de indgår i, både hjemme og i børnehaven. Derfor er samarbejdet mellem forældre og børnehaven vigtig. Vi skal give børnene de bedste vilkår frem i tiden.

Samarbejdet med forældrene, skal være præget af en gensidig tillid og åbenhed i den daglige dialog. Vi skal respektere hinandens forskelligheder og roller.

Vores mål er at:

- Forældrene skal føle sig velkomne i huset.
- Forældrene skal føle, at det også er deres institution.
- Forældrene skal være trygge ved at aflevere deres barn til os.
- Forældrene skal kunne komme og sige det, der undrer dem i hverdagen.
- Forældrene skal turde at tale med os om barnets udvikling - også når den er problematisk.

Vores opgave er at:

- Være lydhør overfor forældrenes meninger, men vi kommer nødvendigvis ikke til samme standpunkt.
- Rådgive og vejlede forældrene.
- Have indlevelsessevne.

Vi oplever vores forældre som aktive samarbejdspartnere. I bestyrelsessammenhæng er forældrene stærkt repræsenterede og i dagligdagen viser de stor interesse og engagement i børnehavens hverdag.

Vi vægter modtagelsessamtalen med forældrene højt. Her lytter vi til forældrenes oplevelse af deres barn. Vi kan spørge ind til. Gensidige forventninger klarlægges og et åbent samt ærligt samarbejde kan begynde.

Det er vigtigt for os, at forældrene skal føle sig velkomne i børnehaven og lære både personalet, andre forældre og børnene at kende. Det er vigtigt for børnene, at de føler sig set af deres legekammeraters forældre og vi ønsker, at forældrene både har øje for eget barn, når de er i huset, men også for de andre børn. Vi ser fx nogle forældre læse bøger eller tegne sammen med børn, hvilket er en dejlig ting for et barn at opleve. Forældrene er altid velkomne til at deltage i vores hverdag. Ud over dette er forældrene gode til at bidrage med forskellige materialer, tilbud om oplevelser. De stiller sig også gerne til rådighed, hvis vi har brug for hjælp.

Vi tilbyder også forældresamtaler 6 måneder efter barnet er startet. Herefter tilbydes der samtaler efter behov og endeligt i forbindelse med overgangen til skole.

Vi informerer på opslagstavlen/NemBørn om ture og arrangementer. Vi skriver dagseddel med historier og billeder fra hverdagen i børnehaven, og kan ses på NemBørn.

Hvis der er mere overordnede oplysninger, foregår kommunikationen via NemBørn til alle forældre.

Vi lægger stor vægt på den daglige kommunikation.

Vi arbejder med trivsel med udgangspunkt i Red Barnets materiale Fri for Mobberei, her er det af stor betydning, at forældrene er tætte samarbejdspartnere.

Børnemiljø:

I 2016 vil der via læringsledelse (nyt tiltag Kolding kommune) blive arbejdet ud fra spørgeskemaer i børnehøjde.

Det fysiske børnemiljø:

De sidste år har vi haft mulighed for at ”Storbørnsgruppen” (Boblerne) kunne få base i ”Værestedet” på Bramdrup Skole. Her er de 2 dage om ugen i tidsrummet 8.15-13.30.

Værestedet er udstyret med mange spændende faciliteter og plads og rum til udfoldelse, hvilket er optimalt.

Dette giver små- og mellemgruppen gode muligheder for at boltre sig i Troldebo. Vi opdeler i små grupper og spontant opståede legerelationer har gode vilkår for at finde rum.

Vi arbejder på at bedre akustikken i det ene grupperum.

Vi har renoveret og indrettet vores legeplads de sidste år og den fremstår fyldt med muligheder, udfordrende og hyggelig.

Vi er lydhøre og iagttagende i forhold til børnenes ønsker.

Det psykiske børnemiljø:

- Alle børn har ret til glæde og tryghed. De voksne er ansvarlige for, at børnene får støtte og hjælp, når barnet skal løse konflikter og handle i samvær med andre børn og voksne.
  - ✓ Vi har spurgt i ”Storbørnsgruppen” om de voksne lever op til ovenstående. Dette kan vi konstatere, at børnene mener, vi gør.
- Fællesskaber mellem barn/barn, og mellem barn/voksne, skal dyrkes, og der skal gives rammer og muligheder for udfoldelse.
- Vi arbejder med Red Barnets Fri for Mobberi.
- Vi har fokus på dynamikken og de sociale kompetencer i børnegruppen.
- Vi er opmærksomme på at sikre tryghed, tillid, omsorg, medbestemmelse, rummelighed og udfordringer for det enkelte barn.
  - ✓ Vi lægger vægt på at alle børn bliver modtaget og set, når de kommer i Troldebo.

Det æstetiske børnemiljø:

Børnene viser glæde og tilhørsforhold til børnehaven. De føler sig som en betydningsfuld del af fællesskabet.

- Vi er opmærksomme på, at omgivelserne har stor indflydelse på den enkeltes velbefindende.
- Vi er opmærksomme på at undgå for meget rod.
- Vi er opmærksomme på at indretningen skal være motiverende og give alle positive og udfordrende sanseoplevelser.

Børn med særlige behov.

- Alle børn er unikke og født med forskellige forudsætninger.
- Alle børn kan bidrage til fællesskabet.
- Børn udvikler sig forskelligt og i forskellige tempi. Dette tager vi højde for i vores pædagogiske praksis, ved at se på de enkelte børns behov, forudsætninger, ressourcer og kompetencer.

I forhold til børn med særlige behov:

- Vi arbejder anerkendende og inkluderende.
- Vi laver handleplaner, der støtter børnenes deltagelse i fællesskabet.
- Vi hjælper barnet med at skabe overblik.
- Vi laver små forløb, som stimulerer barnets stærke side, for at frigøre ressourcer, der støtter og udvikler de svage sider.
- Vi laver aktiviteter i små overskuelige grupper.
- I det omfang, der er muligt, sikrer vi, at barnet alene sammen med en voksen eller sammen med andre børn har mulighed for at beskæftige sig uforstyrret.
- Barnet støttes i sociale relationer, leg, venskaber.
- Vi prioriterer samarbejdet og dialogen med forældrene højt.
- Vi samarbejder med relevante fagpersoner.

Metoder:

- Kompetencehjulet - bruges til at beskrive/tydeliggøre det enkelte barns kompetenceudvikling indenfor læreplanstemaerne.
- Børnelinealen
- SPU - bruges til kommende skolebørn i forhold til skoleparathed.
- Kollegial sparring - både internt og i netværk
- Refleksionsskemaer

Eksterne samarbejdspartnere:

- Småbørnsteamet/PPR
- Talepædagog
- Fysioterapeut
- Sagsbehandlere
- Ergoterapeuter
- Pædagogisk konsulent

Dokumentation:

- Dagsedler, der beskriver aktiviteter, der har været i spil
- Fotos
- Udstillinger af børnenes kreative udfoldelser
- Udstillinger af de ting børnene finder på deres vej

Evaluering:

Grupperne evaluerer på de forskellige aktiviteter ved hjælp af GLK skema (Hvad er **G**jort? – hvad er **L**ært? – hvad vil være **K**logt at gøre næste gang?) målet er at udvikle pædagogisk praksis – hvad lykkedes? og hvad kan gøres endnu bedre?

Læreplanstemaerne:

Alsidig personlige udvikling: se bilag

Sociale kompetencer: se bilag

Sproglig udvikling: se bilag

Krop og bevægelse: se bilag

Natur og naturfænomener: se bilag

Kulturelle udtryksformer: se bilag